

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/145/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224520
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117224520.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej PhD. predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobcu V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX W., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 221,67 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/345/2017-28 zo dňa 16.04.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia 221,67 eura z titulu primeraného finančného zadostučinenia zamietol. Vyslovil, že žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko žalovaného, obsah pripojených listinných dôkazov, ktoré špecifikoval, citoval ust. § 1, § 2 písm. a), § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len zákona č. 250/2007 Z.z.) a uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 29C/94/2016-38 zo dňa 18.11.2016, súd rozhodol o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi sumu 221,67 eura z titulu bezdôvodného obohatenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 14.04.2016 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Dôvodom vydania bezdôvodného obohatenia bolo, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. a s poukazom na prijaté úhrady v sume 631,81 eura a výšku poskytnutého úveru 410,14 eura, súd prvej inštancie priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 221,68 eura. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.12.2016.

Súd prvej inštancie po právnom posúdení uplatneného nároku uviedol, že žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú. Poukázal na iné rozhodnutia všeobecných súdov týkajúcich sa obdobnej veci s tým, že uviedol, že inštitút primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je podmienený úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinností spotrebiteľov v súdnom konaní, čo však nie je prípad žalobcu. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ust. § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. v žiadnom prípade nemožno vykladať, že je to automaticky duplicitný peňažný nárok spotrebiteľa za akýkoľvek úspech v spotrebiteľskom spore. Z hľadiska ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. Primárnym zmyslom priznania primeraného finančného zadostučinenia spotrebiteľovi je reparácia takých následkov protiprávných konaní zasahujúcich do jeho práv a právom chránených záujmov, ktoré nie sú škodou, ani bezdôvodným obohatením. Vznik práva na primerané finančné zadostučinenie zákon viaže iba na

úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti od zodpovednej osoby na súde. Z podanej žaloby a ani z tvrdenia žalobcu vôbec pred súdom nevyplývalo, aké právo bolo žalobcovi porušené. Z tohto dôvodu podľa názoru súdu prvej inštancie, na priznanie žalobcom uplatneného nároku neexistuje žiaden skutočný, ani zákonný dôvod, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie právny zástupca žalobcu. Namietal nesprávne skutkové zistenie, ako aj nesprávne právne posúdenie. Uviedol, že podľa jeho názoru, súd prvej inštancie nesprávne chápe inštitút primeraného finančného zadosťučinenia (§ 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z.). Poukázal na to, že základným konaním, na ktoré nadväzuje jeho žaloba o primerané finančné zadosťučinenie, bolo konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29C/94/2016, v ktorom bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný. Poukázal na body odôvodnenia napadnutého rozhodnutia č. 13, 15, 16, 17, 18 s tým, že ďalej uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, ak nepovažoval nárok žalobcu za dôvodný. Ďalej poukázal na rozsiahlu rozhodovaciu prax všeobecných súdov vo vzťahu k uplatnenému nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Zdôraznil, že súd prvej inštancie v odôvodnení neuviedol, že v základnom konaní bol vydaný rozsudok pre zmeškanie. Vychádzajúc z komentára Civilného sporového poriadku, skutkovým základom kontumačného rozsudku je žalobcom tvrdený skutkový stav. Kontumačne sa vyhovie žalobcom tvrdenému nároku. Ak teda súd prvej inštancie vydá rozsudok pre zmeškanie, treba vždy vychádzať z toho, že sa stotožnil so skutkovým a právnym odôvodnením žaloby, čo sa týka porušenia spotrebiteľského práva. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie by bola dôvodná podľa názoru právneho zástupcu žalobcu aj v prípade, ak by bolo v základnom konaní nariadené pojednávanie a súd by vydal rozsudok pre zmeškanie. V danom prípade treba vychádzať zo skutkových a právnych dôvodov žaloby, ak jej bolo vyhovené, potom sú splnené podmienky na podanie žaloby o primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Právna zástupkyňa žalovaného v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že ho nepovažuje za dôvodné. Poukázala na to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia, aké jeho právo bolo porušené. Žalobca bol v konaní právne zastúpený, tzn., že aj napriek povahe sporu súd už nemôže ani nahrádzať jeho tvrdenia. Z podaného odvolania nevyplýva žiadny zákonný a právom aprobovaný dôvod pre nahrádzanie procesnej pasivity žalobcu, resp., že splnil vôbec zákonnú povinnosť a uniesol bremeno tvrdenia. Druhý dôvod uplatnený je založený na právnom posúdení veci. Poukázala na to, že v konaní nebolo preukázané porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Žalobca v podanom odvolaní sa zameriava na jednotlivé dôvody odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a konfrontuje ich s tým, že nemajú so sporom nič spoločné. Podľa názoru právnej zástupkyne žalovaného, ide o nesprávny postup. Žalobca nesplnil bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o podmienkach nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, nekonkretizoval, ani nepreukázal porušenie práva a povinnosti určených na jeho ochranu, nepostačuje porušenie „akéhokoľvek práva“. Právna zástupkyňa žalovaného poukázala na to, že pri finančnom zadosťučinení je riziko zneužívania, na ktorú skutočnosť súd prvej inštancie poukázal, pričom mal uviesť, že žalobca mal v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 25Csp/135/2017 priznané finančné zadosťučinenie. Podľa názoru právnej zástupkyne žalovaného, žalobca bol odškodnený už rozhodnutím v danej veci. Navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok. Uplatnila si nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4. Právny zástupca žalobcu sa v rámci odvolacej repliky k doručenému vyjadreniu právnej zástupkyne žalovaného k odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, jeho odôvodnením, zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia súdom prvej inštancie, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj uplatnený nárok nesprávne právne posúdil.

6. K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnené námietky týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení vrátane nesprávneho právneho posúdenia považoval za dôvodné. Právnym základom nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je porušenie práva spotrebiteľa, ktoré bolo žalobcom uplatnené v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29C/94/2016, v ktorom sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 221,67 eura s prísl. z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok s tým, že rozsudkom č.k. 29C/94/2016-38 zo dňa 18.11.2016 s právoplatnosťou od 21.12.2016 bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 221,67 eura s 8,05 % úrokom z omeškania ročne od 14.04.2016 do zaplataenia, ako aj priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z uvedeného vyplýva, že základ nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je daný v zmysle ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z., na ktorú právnu úpravu súd prvej inštancie správne poukázal. I napriek týmto skutkovým okolnostiam vyplývajúcim z obsahu spisu, predložených listinných dôkazov žalobu ako nedôvodnú zamietol. Takýto postup súdu prvej inštancie nebol správny, lebo pokiaľ bol toho názoru, že žalobca neuviedol podstatné skutočnosti, na základe ktorých si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie, mal túto okolnosť zohľadniť pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalobca úspešným uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu porušenia jeho práv žalovaným v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 29C/94/2016, splnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.

K tvrdeniu právneho zástupcu žalobcu, že rozhodnutie vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29C/94/2016 bolo vydané ako rozsudok pre zmeškanie, odvolací súd uvádza, že je bez právneho významu, či o porušení práva spotrebiteľa súd prvej inštancie v samostatnom sporovom konaní rozhodol rozsudkom pre zmeškanie alebo na nariadenom pojednávaní a následne rozhodnutí vo veci samej. Navyše táto skutočnosť nebola predmetom posúdenia súdom prvej inštancie, ani dôvodom na zamietnutie žaloby.

7. K tvrdeniu právnej zástupkyne žalovaného, že žalobca bol v konaní odškodnený priznaním primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200,- eur, a to v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 25Csp/135/2017 zo dňa 18.01.2018, odvolací súd uvádza, že uvedená skutočnosť je irelevantná z dôvodu, že v uvedenom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov si žalobca uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie za úspech v spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 20C/353/2015 vo vzťahu k žalovanému, a to z titulu uzatvorenej zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.07.2008, podpísanej žalovaným a 07.07.2008 podpísanej žalobcom. V tomto konaní právny vzťah medzi stranami sporu vyplýva z uzatvorenej zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.06.2009 a týka sa konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 29C/94/2016. Z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že spotrebiteľ sa môže domáhať ochrany proti porušeniu jeho práv vo vzťahu k dodávateľovi, a preto pokiaľ si v danom prípade žalobca úspešne uplatnil porušenie práva, splnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

V danom prípade vo vzťahu k žalovanému, ktorý v právnom postavení so žalobcom z titulu zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 16.06.2009, vystupoval ako dodávateľ služby, podnikajúci v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a žalobca ako spotrebiteľ, fyzická osoba, a preto uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy. Odvolací súd však zdôrazňuje, že výška primeraného finančného zadosťučinenia musí vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, ktoré je povinnosťou súdu zohľadniť s tým, že po preukázaní porušenia práva spotrebiteľa sa ujma predpokladá,

lebo primerané zadosťučinenie plní satisfakčnú, ale aj reparačnú funkciu. Základom pre jej stanovenie je jej primeranosť.

Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Nesprávne právne posúdenie uplatneného nároku spočívalo v posúdení nedôvodnosti uplatneného nároku i napriek preukázanému úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom a osobitnými predpismi žalobcom ako spotrebiteľom v právoplatne skončenej veci.

8. V ďalšom konaní je úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať dôvodnosťou uplatnenej výšky nároku na primerané finančné zadosťučinenie z dôvodu, že základ nároku na jeho priznanie je daný v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Konkrétne výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené, ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci samej v zmysle ust. § 396 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu strany v spore vyplývajúcou z ust. § 255 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.